

Millä kielellä ja missä suomalaisen tutkijan kannattaa julkaista? Tätä pohtivat paitsi tutkijat itse myös kotimaisten tiedelehtien kustantajat ja toimittajat. Entä miten kotimaisten tieteellisten lehtien, kuten *Virittäjän*, käy, jos suurin osa tutkijoista pyrkii julkaisemaan artikkelinsa ulkomaisissa lehdissä? Tiedelehtien ja niitä julkaisevien tieteellisten seurojen keskuudessa on jo jonkin aikaa keskusteltu siitä, siirtyykö suurin osa tutkijayhteisöstä kirjoittamaan ja julkaisemaan kansainvälisissä (lähinnä englanninkielisissä) julkaisuissa ja riittääkö kotimaisille lehdille korkeatasoisia käsikirjoituksia. Tieteellistä julkaisemista on pohdittu esimerkiksi Suomen kasvatustieteellisen seuran julkaisemassa *Kasvatus*-lehdessä (4/2011). Lisäksi pian ilmestyvässä Suomen Maantieteellisen Seuran julkaisemassa *Terra*-lehdessä (2/2013) on teemakeskustelu aiheesta ”Tieteellinen julkaiseminen Suomessa ja kansainvälinen kustantaminen”. Näihin keskusteluihin kannattaa tutustua.

Julkisesti ja käytävilläkin käydyistä keskusteluista voi päätellä, että osalla kotimaisista lehdistä on nykyisin pulaa riittävän korkeatasoisista tieteellisistä artikkeleista, kun taas osalla tarjontaa on sopivasti tai jopa niin paljon, että tutkijat joutuvat odottamaan artikkelinsa julkaisemista vuodenkin verran. Niin sanotun kansainvälisen julkaisemisen merkityksen korostaminen ja tieteen ”kansainvälistymisen” pyrkimys ovat siis keskustelujen perusteella heikentäneet joidenkin kotimaisten lehtien artikkelitarjontaa. Tiedepolitiikka ja tutkimuksen rahoitusperiaatteet vaikuttavatkin suoraan siihen, miten ja missä tutkijat pyrkivät julkaisemaan, ja siten myös kotimaisten tiedelehtien tilanteeseen. Esimerkiksi Julkaisufoorumin tasoluokitus (ks. <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/>) on ilmeisesti alkanut ohjata tutkijoita tarjoamaan kirjoituksia mieluummin tason 2 ja 3 kuin tason 1 julkaisuihin. Olisi kuitenkin hyvä muistaa, että myös tason 1 julkaisut ovat tieteelliseksi luokiteltuja julkaisukanavia ja toisinaan tieteellinen artikkeli myös saavuttaa kohdeyleisönsä paremmin tason 1 julkaisussa. Tasoluokittelu ei myöskään kuvaa yksittäisen tutkijan tai artikkelin vaan julkaisun tasoa.

Tiedelehtien tarjontaan ja artikkelitilanteeseen vaikuttavat myös monet muut asiat. Suomessa ei taida olla yhtään tieteenalaa, jossa kotimaisia julkaisufoorumeja olisi suurin määrin tarjolla. Toistaiseksi kielentutkimuksen kotimaisilla julkaisuilla on ollut paikkansa. Esimerkiksi *Virittäjällä* on tärkeä asema paitsi alansa johtavana tieteellisenä aikakauslehtenä myös tieteenalan väitöskirja-artikkelien julkaisijana. *Virittäjässä* julkaistavista artikkeleista monet ovat nimittäin jatko-opiskelijoiden kirjoittamia väitöskirja-artikkeleita – tässä numerossa kaikki kolme. *Virittäjä* tarjoaa toivottavasti jatkossakin varteenotettavan ja arvostetun suomenkielisen julkaisufoorumin tutkijanuransa eri vaiheissa oleville, niin aloitteleville, kokeneille kuin kaikille siltä väliltä.

ANNE MÄNTYNEEN